

ÖNSÖZ

Psikolojiyle meşgul olan bilim insanlarının, yani psikologlar ve psikiyatrların, ittifakla kabul ettikleri hususlardan biri de ruh sağlığı yerinde olmanın iki önemli şartından birinin sevmek ötekisinin ise üretmek olduğudur.

Sevmekten maksat fitrî olan sevgi değildir. Yani annenin evlâdını, evlâdın annesini, eşlerin birbirini sevmesi değildir. Elbette ki bu sevginin varlığı önemlidir ve yokluğu da fevkalade mahsurlar teşkil eder. Ancak bu sevgi sahibine bir şey kazandırmaz. İnsânî mânâda terakki ettirmez. İnsânî anlamda terakkiye vesile olacak sevgi; bilgiyle donanmış, nedir / neden / niçin sorularına cevap veren irâdî bir sevgi olmalıdır. Öte yandan şahsî menfaatlerden dolayı sevmek veya şahsî zararlardan ötürü sevmemek de bu ilkenin dışında kalır. Burada kastedilen sevgi, eserde müessiri gören ve onun için olan sevgidir. Mevlânâ'da, Yûnus'ta, Hacı Bayram'da olan sevgi gibi...

Üretme meselesinde ise önce ne üretildiği, neden üretildiği, ne için üretildiği ve neresi için üretildiği söz konusudur. Öte yandan üretilenin şuurunda olmak ve üretilen ürünlerin niceliksel olduğu kadar niteliksel açıdan da soyuttan somuta, yakından uzağa, basitten mürekkebe, otomatizmden irâdîye giden özelliklere sahip olması fevkalâde gereklidir.

Üretilenin nitel ve nicel olarak farkında olmamak insan olmakla eş değerdir denilebilir. Nitekim arı bal diye isimlendirilen fevkalâde bir gıda üretir. Ama ne ürettiğinin neden ve niçin ürettiğinin, ürettiği şeyin ehemmiyetinin farkında olmadığı için insanlık adına çok lüzumlu olsa da yine de hayvandır.

O halde evvelâ insan olabilmek ve ruh sağlığı yerinde olabilmek için üretmek ve ürettiğinin farkında olmak esastır.

İkinci olarak üretilenin; zamanın bütün yıpratmalarına rağmen varlığını muhafaza ettiği, tarihî seyri içerisinde değer kaybetmediği gibi klasikleştiği, gün geçtikçe insanların ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda daha da önem kazandığı ve geceleri gemicilerin yollarını bulmasında onlara yol gösteren gökteki yıldızlar misâli insanlara rehberlik ettiği özelliklerde olması gerekir.

İşte Nurettin Topçu, sevgisi ve eserleri ile ruh sağlığı yerinde olmanın bu iki özelliğini şahsında müşahhas hâle getirmiş bir insandır.

Seven bir insandır. Zira sevgisinin gereği dertlidir, düşünür, çözümler üretir, derdini terennüm eder ki sevdiklerini huzurlu ve umutlu

kılsın. Sevgiye sahip olduğunu kelimelerinden, cümlelerinden, fikirlerinden anlamak mümkündür. Sevgisinin gereği düşmanlıktan, bölmekten, parçalamaktan uzak durduğu gibi insanları da bunlardan uzaklaştırır. Nitekim Yıldırımın Huzurunda isimli eserini;

“Sabır gıdamız,

Gayret duamız,

Birlik silahımız” cümleleri ile bitirmesi bunun bir ifadesidir.

Topçu'nun eserlerine, bugün dünden daha çok, sadece biz değil küreselleşmenin tasallutunda olan her yer ve herkes, daha fazla ihtiyaç duyuyor. Zira küreselleşmenin, kişinin şahsiyetinin teşekkülünde derinliğine boyutu oluşturan hürriyetini yok ettiği bir dönemde, onun “İsyan Ahlâkı”na, “İradenin Davası”na, “Maarif Meseleleri”ne, “Yıldırım'ın Huzurunda” isimli eserlerine ne kadar muhtacız.

Bütün bunların yanı sıra şu ana kadar şahsiyet kuramlarından bahseden bilim insanları şahsiyeti oluşturan enine boyuttan bahsetmişlerdir. Bir başka ifadeyle şahsiyeti, kalıtımsal, sosyal, zamansal, fiziksel, bilişsel özelliklerin oluşturduğunu söylemişlerdir. Ancak bu sayılan bütün özelliklerin içinde yanlış ve hatalı bir durum var ise nasıl tespit edilecek ve tespit edilen bu yanlış veya hatalı tutum nasıl düzeltilecek? Kişi bu enlemsel boyutun içinde mahkum edilirse o zaman hareketlerinden sorumlu tutulabilir mi? Halbuki bunlarla birlikte kişi, insan olma vasfına hareketlerindeki niyet ve bu niyetin nitel ve nicel vasıflarındaki derinlikle ulaşabilir. Nitel ve nicel yönleriyle kaliteli bir niyet takdir edilir ki derin bir tefekkür mahsulünün ürünüdür. Bu niyet

aynı zamanda iradeyi, irade hareketi ve iradeli hareket ise hürriyeti doğurur. İşte kişiyi, şahsiyet bakımından bu hürriyetinden mahrum kılan bir anlayışın, ferdi şahsiyet bütünlüğüne erdirmesi beklenemez. Niyet, hürriyet, mülkiyet ve değerler bağlamında psiko-felsefi açıdan yeni bir şahsiyet kuramı dâhilinde şahsiyetin derinliğine boyutu olarak ifade ettiğimiz bu yönü Topçu'da da felsefi açıdan görülmektedir. O hâlde Topçu'ya sosyal ve insan bilimleri bağlamında duyulan ihtiyaç da açıkça görülebilir.

Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi olarak bu fikrî ihtiyaca bir nebze olsun ışık olabilmek ve Nurettin Topçu'nun 40. vuslat yıldönümünü anmak için Kış 2015 (9. sayı) sayısı ile beraber bu ek sayıyı hazırladık. Bu ek sayıda yer alan makaleleriyle Topçu'yu daha iyi anlamamıza katkı sağlayan Dr. Mustafa Kök ve Doç. Dr. Mustafa Gündüz Hocalarımıza bütün dergimiz ve Türk fikir hayatı adına sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz.

Dr. Osman SEZGİN